

Kernehuset Søllinge 2016: Børn med særlige behov 2016

Her i Kernehuset anser vi børn med særlige behov, som børn med andre forudsætninger. Børn med andre forudsætninger, har ofte udfordringer af forskellig karakter i henhold til adfærd, trivsel og udvikling. Dette er oftest mest synligt på det sociale plan, specielt i samspillet og i relation til de andre børn, eller i tilknytningen til de voksne. Børn med særlige forudsætninger kan også være normalt velfungerende børn, der i en periode i deres tid i institutionen har brug for særlig opmærksomhed, støtte eller nærvær fra de voksne.

Inklusion

Vi anser at inklusion er værdifuldt for alle børn – og ikke alene for børn med særlige behov. Inklusion indebærer at børn lærer at forholde sig til, håndtere og værdsætte det, som er anderledes end dem selv. At alle børnene føler sig værdifulde og som en del af Kernehusets sociale fællesskab.

Fokus skal her rettes mod de voksne, der omgiver barnet. De voksne har en stor opgave via deres adfærd i at medvirke til, at inkludere barnet i fællesskabet. Ved at være sammen med nogen, som ikke ligner én selv og samtidig opleve, at man kan noget sammen, det skaber rummelighed. Inklusion er et andet ord for rummelighed – at være inkluderet, betyder i børneperspektivet: "At være med i fællesskabet". Ud fra dette børneperspektiv arbejder vi med inklusion: Hvilke rammer skal vi skabe, for at alle børn kan "være med fællesskabet"? Hvilke relationer skal vi skabe til børn? Og hvilke relationer mellem børn, skal vi gøde jorden for? Et inklusionsperspektiv har således primært fokus på de rammer for samvær og de læringsmiljøer, vi som professionelle skaber i vores dagtilbud for alle børn. Det er nemlig dem, som langt hen ad vejen er afgørende for, om børn oplever sig inkluderet i deres hverdagsliv i dagtilbuddet.

Målet for den pædagogiske indsats:

- At vi gennem en målrettet pædagogisk indsats vil arbejde med, at børn med særlige behov inkluderes i fællesskabet i Kernehuset, så de kan danne venskaber, indgå i lege og deltage i pædagogiske aktiviteter.
- At guide, vejlede og understøtte børnene i de udfordringer deres særlige forudsætninger skaber.

At vi søger at børnene pædagogisk mødes på deres særlige individuelle behov, så deres udviklingsmuligheder optimeres. Vi vil ikke kun se isoleret på barnets problemstilling, men også forsøge at se på det miljø – den kontekst, der omgiver barnet i børnehaven/vuggestuen.

- At vi har fokus på og tager udgangspunkt i barnets ressourcer, styrker og kompetencer i arbejdet med at styrke barnets udfordringer.
- At vende negative fortællinger/roller til positive
- Den konkrete pædagogiske indsats i forhold til børn med særlige behov, vil foregå som en integreret del af vores daglige pædagogik, men kan også foregå i mindre sammensatte grupper, hvor børn med sammenlignelige behov er sammen, i kortere eller længere forløb.

Børn med særlige behov kan være begrundet i mange forskellige forhold og være af mere eller mindre karakter:

Der kan fx være tale om:

- **Sproglige vanskeligheder:** Det kan være børn med hørenedsættelse og/eller udtalevanskeligheder, manglende sprogstimulering, børn med et lille ordforråd eller manglende sprogforståelse. Det kan også være børn, der har svært ved at gøre sig forståelig og derfor kommer til at agere uhensigtsmæssigt over for de andre børn.
- **De stille børn:** De stille børn kan også have brug for ekstra opmærksomhed. De er ofte usikre på dem selv og deres evner og har derfor specielt brug for at blive anerkendt, for den de er. At blive set, hørt og føle, at de er en del af fællesskabet.
- **De urolige børn:** De urolige børn kan fylde meget i en børnegruppe. Det handler om at skabe rum til disse børn, så de bliver udfordret positivt og støttet i deres motoriske udvikling, så deres koncentrationsevne forbedres.
- **Sociale og følelsesmæssige vanskeligheder:** Børn som har svært ved at danne venskaber og følge de sociale og følelsesmæssige spilleregler, har som regel en årsag til dette. Det kan være sociale og følelsesmæssige vanskeligheder forbundet i barnets psykologiske og sociale kontekst. Det kan være det stille barn, det usikre barn eller de højt intelligente børn. Det kan være børn med motoriske og sproglige udfordringer. Der kan også være tale om at familien oplever en krise forbundet med fx sygdom.
- **Motoriske vanskeligheder.** Børn der har problemer med motorikken, er oftest børn, der er understimuleret på deres sanser. De undgår ubevidst de lege som giver kroppen de fornødne erfaringer og sansestimuleringer som er vigtige for barnets motoriske udvikling. Børn med motoriske udfordringer kan vise sig som meget urolige/aktive børn, det klodsede barn, men det kan også være de stille og usikre børn, sprogbarner eller det barn, der altid er sidst færdig med at spise eller får tøj på.

Bekymring:

I Kernehuset er alle børn ligestillede og har som udgangspunkt de samme forudsætninger. At der er et særligt behov hos et barn registreres som oftest ved, at der opstår en bekymring hos personalet eller hos forældrene over barnets adfærd, trivsel eller udvikling. Denne bekymring tages alvorligt. Lederen informeres om denne bekymring og er ansvarlig for at kommunikere bekymringen videre til personalegruppen.

Refleksion og vidensdeling:

Refleksion starter som hovedregel i første omgang ved observation af det enkelte barns trivsel og adfærd i hverdagen. I refleksion og vidensdeling processen bidrager alle medarbejdere i Kernehuset med deres iagttagelser og refleksioner over de udfordringer, barnet måtte have. Alle børn i Kernehuset bliver

systematisk gennemgået på stuemøderne som afholdes en gang om måneden. Dagsorden og referat er obligatorisk til hvert møde.

Fokus punkterne er:

- Er der ændringer i barnets adfærd?
- Trives barnet? Er der noget, vi skal være ekstra opmærksomme på?
- Er der bekymring i henhold til barnets udvikling?
- Skal der sættes evt. tiltag i gang? Internt? Eksternt? Hvornår?
- Hvem er er tovholder?
- Hvem er ansvarlig for at informere forældrene og resten af personalegruppen?
- Hvordan registrere og dokumentere vi forløbet?

Dokumentationsmetoden for en aktivitet aftales når aktiviteten planlægges og ligger så til grund for evalueringen.

På den måde sikrer vi os, at vi har fokus på alle børn og jævnlige får en dialog omkring det enkelte barns trivsel og udvikling. Vi afholder stuemøde både i børnehaven og i vuggestuen. Til de børn, vi vurderer til en særlig opmærksomhed, bringer vi trivsels barometeret i spil som indikator på, i hvor høj grad og hvornår en bekymring er så stor, at vi skal gøre en særlig indsats i henhold til det enkelte barns trivsel, adfærd og udvikling. Trivsels barometeret er et arbejdsredskab som bruges i Fåborg Midtjys kommunen.

Indkredsning af problemstillingen:

Tiltagene på det enkelte barn kan variere meget, afhængig af hvilke udfordringer det enkelte barn står overfor. I nogle tilfælde kan det være forholdsvis enkelt, hvor små ændringer i den daglige struktur eller særlige beføjelser i en periode kan afhjælpe problemstillingen. I andre tilfælde kan der være mere omfattende sociale og emotionelle vanskeligheder som gør, at vi må søge bistand fra relevante fagfolk. Vurderes der at der er en bekymring på et barn, udarbejdes der en Indsatsplan på det enkelte barn. En indsatsplan er en konkret handleplan med mål, tiltag, roller og ansvarsfordeling for fagligt at hjælpe barnet videre i dets udvikling og sikre at barnet får den støtte barnet har brug for. Indsatsplanen bruges først og fremmest som et internt arbejdsredskab, men også som et arbejdsredskab når vi har brug for at søge bistand fra andre faggrupper i kommunen. (Psykolog, fysioterapeut, talepædagog, sundhedsplejersken med flere.)

Processen:

Når vi vurderer, at der er behov for at lave en indsatsplan, indkaldes barnets forældre til et samarbejds møde, hvor vi sammen får belyst og konkretiseret barnets udfordringer. Til dette bliver indsatsguiden og handleguiden brugt. På mødet deltager som udgangspunkt altid en uddannet pædagog samt lederen af Kernehuset. Herefter udfærdiges indsatsplanen, hvorefter forældrene får en kopi, godkender og underskriver indsatsplanen.

Vi bruger også TRAS som er tidlig registrering af sprogudvikling til at indkredse en evt. problemstilling.

I Kernehuset har medarbejderne indlagt tid til skriftligt arbejde i deres arbejdsplan, og det er altid pædagoger der udarbejder indsatsplanerne, da vi vægter en kvalificeret faglighed. Indsatsplanerne bliver altid gennemlæst af lederen, inden den bliver endelig godkendt.

Når der laves indsatsplaner i Kernehuset, er det den pågældende pædagogs ansvar, at videregive information til resten af personalegruppen, i henhold til de særlige tiltag, der sættes i værk i forbindelse med indsatsplanen. Dette vil primært foregå på personalemøderne, hvor både børnehaven og vuggestuen er repræsenteret. Det er selvsamme pædagog, der er tovholder for, at indsatsplanen bliver udført i praksis. Bevirker de særlige tiltag markante ændringer i den daglige struktur, noteres disse i henholdsvis børnehavens eller vuggestuens dagskalender, og der noteres hvilken voksen, der deltager i denne aktivitet. På den måde sikrer vi, at alle medarbejdere bliver informeret og opdateret på tiltag og ændringer i den daglige struktur.

Indsatsplanerne er offentligt tilgængelige for medarbejderne i Kernehuset. Indsatsplanerne er placeret i en mappe på lederens kontor. Alle medarbejdere i Kernehuset, uanset om det er pædagogmedhjælper eller pædagoger, har selv et medansvar for, at være opdateret på ændringer af tiltag, samt at få læst nye indsatsplaner, når der informeres om dette. Der arbejdes på at gøre systemet omkring indsatsplanerne digitalt, så arbejdsgangen i henhold til dokumentation og evaluering bliver lettere fremover.

Opfølgning og evaluering:

Systematikken for opfølgning ligger implicit i indsatsplanerne. Der bliver altid noteret en dato for et opfølgningsmøde med forældrene i udarbejdelsen af indsatsplanerne. Hovedformålet med mødet er evaluering og status på, om indsatsen og tiltagene har bevirket en fremgang i de udviklingsmål, der blev sat for det enkelte barn. Der bliver også løbende evalueret på de månedlige stuemøder.

Vurderes der, at tiltagene har haft en positiv effekt på barnets trivsel og at udviklingsmålet/målene er nået, afsluttes forløbet. Er der stadig brug for en særlig indsats, revurderes indsatsplanen, hvorefter den tilrettes og eller der udarbejdes en ny med aftale om et nyt opfølgningsmøde.

Samarbejdspartner:

Tværfagligt samarbejder vi med Fåborg Midt fyns kommune; PPR, pædagogiske konsulenter, fysioterapeuter, talepædagoger, ergoterapeuter, psykologer og andre relevante faggrupper. Vi sparrer også med kollegaer fra andre Private daginstitutioner (Vi har selvfølgelig tavshedspligt).

Støtteansøgning.

Vi har i Kernehuset mulighed for at ansøge Fåborg Midt fyns kommune om støttemidler til det enkelte barn. Det vil altid foregå i gensidig samarbejde med forældrene.